

Voorstel aan college en raad

Nummer:	
Datum:	28 februari 2023
Opsteller:	D. Boset
Portefeuillehouder:	Wethouder M. Pijnenburg
Onderwerp:	Vorbereidingskrediet windturbines Lorentz

Het college van B&W besluit:

1. De raad voor te stellen het krediet projectontwikkelingskosten Windenergie Lorentz op te hogen met per saldo € 165.000,- en dit te dekken door de kosten op te voeren in de businesscase;
2. Dhr. D. Boset als kredietbeheerder aan te wijzen.

Inleiding

Aanleiding

De ambitie van gemeente Harderwijk is om in 2031 45% minder CO2-uitstoot te hebben ten opzichte van 2010. Om de duurzaamheidsdoelstellingen te kunnen behalen zet de gemeente Harderwijk in op het opwekken van duurzame energie en heeft daarvoor het voortouw genomen met de realisatie van een drietal windturbines. Vanuit de gezamenlijke duurzaamheids- en samenwerkingsdoelstellingen wordt de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van de windturbines opgezet in samenwerking met het Waterschap Vallei en Veluwe. In voorgaande jaren hebben de gemeente en het waterschap gewerkt aan onder andere locatieonderzoeken en buurtparticipatie en zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de realisatie van de windturbines. Er zijn twee beroepen ahangig gemaakt tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. Hiervan is de verwachting dit jaar uitsluit te krijgen. De aanleiding van dit collegebesluit is dat er in 2023 budget nodig is voor de voorbereiding van de Raad van State procedures, de aanbesteding van de windturbines en voor de oprichting van een rechtspersoon waarin de gemeente en het waterschap aandeelhouders zullen zijn. Verder uitstel van werkzaamheden verkleint de kans om de klimaatafspraken van 2031 te kunnen halen. Daarnaast is het noodzakelijk om verder te gaan met de aanbesteding van de windturbines om aan de SDE-subsidie voorwaarde te kunnen voldoen.

Kader

Bestemmingsplan Lorentz-partiële herziening windmolens.

Alternatieven

Het alternatief is dat er geen voorbereidingskrediet wordt vrijgegeven. Het project komt hierdoor stil te liggen in afwachting van de uitspraak van de Raad van State. Er zitten risico's verbonden aan het wachten op de uitspraak van de Raad van State, namelijk:

- **SDE-subsidie.** Er is een SDE-subsidie verkregen, waardoor er 15 jaar subsidie wordt gegeven in het geval van lage energieprijzen. Randvoorwaarde van deze SDE-subsidie is dat de aanbesteding van de windturbines in 2023 in gang is gezet. Het kost tijd om de aanbesteding voor te bereiden. Als er gewacht wordt met aanbesteden is het risico dat het niet haalbaar is om dit jaar (2023) de aanbesteding in gang te hebben gezet;
- **Netcongestie.** Liander heeft aangegeven dat er op dit moment te weinig capaciteit is om energiete kunnen ontvangen en te leveren. Hierdoor worden de wachttijden om aan te kunnen sluiten op het net steeds langer. Het risico hierbij is dat de wachttijden nog verder oplopen en de windturbines daardoor niet voor 2031 operationeel kunnen zijn, waardoor de kans bestaat dat de duurzaamheidsdoelstelling niet behaald worden;
- **Rechtspersoon.** Het inrichten van een rechtspersoon is maatwerk en dit vergt tijd. Wanneer de voorbereidingen nu niet worden getroffen, is het risico dat de rechtspersoon niet is ingericht op het moment dat de aanbesteding in gang wordt gezet.

Beoogd effect

Met het voorbereidingskrediet is er de mogelijkheid het project verder voort te zetten en de benodigde voorbereidingen te treffen om het project te laten slagen.

Argumenten

- 1.1 De termijnen van de SDE-subsidie komen in het geding komen als er niet tijdig wordt gestart met de aanbesteding. Randvoorwaarde bij toekenning van de SDE- subsidie is dat 18 maanden na beschikingsdatum is aanbesteed en vier jaar na beschikking de windturbines zijn gebouwd. Onlangs is er is uitstel verleend, in verband met de raad van State procedure, om de aanbesteding op te zetten tot het einde van 2023. De bouw van de windturbines moet in het vierde jaar gestart zijn;
- 1.2 Het is onwenselijk dat langer gewacht wordt met de voorbereidingen voor de oprichting van de rechtspersoon. Dit is een randvoorwaarde om de aanbesteding van de exploitatie en het beheer en onderhoud van de turbines af te kunnen ronden. Het doel is een rechtspersoon op te richten waarin de gemeente en het waterschap samen opereren;
- 2.1 De zitting van de Raad van State procedure dient te worden voorbereid. Hiervoor wordt juridische expertise aangetrokken van buitenaf. Hiermee zullen de gemeente en het waterschap ondersteunt worden bij de voorbereiding van de procedures en de behandeling van de bezwaren;
- 2.2 Voor wat betreft bezwaarmaker op het bedrijventerrein worden risico's onderzocht om het bezwaar kleiner te maken. Hiervoor is voorbereidingstijd en onderzoek nodig;
3. Een netaansluiting is een randvoorwaarde voor het slagen van de realisatie van de windturbines. De wachttijd bij Liander voor een netaansluiting is op dit moment niet exact aan te geven, echter geeft Liander wel aan dat de wachttijd steeds verder zal gaan oplopen in verband met krapte in de capaciteit op de onderstations. Het is daarom van belang door te gaan met de voorbereidingen. Voor een mogelijke aansluiting geldt de voorwaarde een voorfinanciering te doen van 20% van de totale kosten. Deze zijn niet meegenomen in het voorbereidingskrediet, omdat nu niet duidelijk is wat deze zullen zijn;
4. Het is onwenselijk de omgeving in te lichten dat het plan on-hold staat. Omwonenden en bedrijven in de omgeving zijn tot nu positief gestemd over de komst van de windturbines. Vanuit een inwonerspanel en klankbordgroep wordt de buurt proactief op de hoogte gesteld van de vorderingen en kan er input vanuit de buurt opgehaald worden. Om de komst van de windturbines goed te laten verlopen is het van belang de buurt te blijven betrekken;
5. De voorbereidingskosten worden onderdeel van de totale businesscase waardoor gemaakte kosten nu moeten worden terugverdiend in de komende jaren.

Omgevingswet

Niet van toepassing.

Financiën

In de onderstaande tabel is een raming opgesteld van de kosten die gemaakt worden tot en met september 2023. De kosten van projectmanagent en ondersteuning komen volledig ten laste van gemeente. De overige kosten voor externe expertise zijn gezamenlijke kosten die gedeeld moeten worden met het Waterschap. De kosten van het project worden voor 2/3 door de gemeente en voor 1/3 door het waterschap gedragen.

Het huidige voorbereidingskrediet (INV0010) dient opgehoogd te worden met per saldo een bedrag van €165.000,- exclusief btw. Het krediet dient administratief te worden opgehoogd aan de uitgavenkant met €247.500,-, en aan de inkomsten kant met een bedrag van - €82.500,-. Deze inkomst betreft de doorberekening van kosten aan het waterschap. De ophoging zal worden ingebracht in de nog definitief vast te stellen businesscase conform het oorspronkelijke raadsbesluit in 2016.

De ophoging met als toekomstige dekking de businesscase betekent dat het financiële risico dat de gemeente loopt hoger wordt. Op het moment dat het windpark geen doorgang vindt of dat de business case financieel niet positief genoeg blijkt, kan dit op dat moment een eenmalig nadeel betekenen voor de gemeente. Dit risico dient te worden opgenomen in de risico-inventarisatie en weerstandsvermogen. Op dit moment is er vanuit het huidige voorbereidingskrediet sprake van een geraamd bedrag van €460.000,- in te brengen in de businesscase vanuit gemeente Harderwijk. Na deze ophoging loopt dit bedrag op naar in totaal €625.000,-.

Externe expertise	Omschrijving	Kosten
Projectmanagement en ondersteuning	Overkoepelend projectmanagement en ondersteuning van het totale project en de werkgroepen	€117.500,-
Raad van State procedure	Juridische expertise voor ondersteuning bij de voorbereiding van de behandeling van de bezwaren	€10.000,-
Samenwerking en governance	Werksessies en advisering t.b.v. de inrichting van de samenwerking, keuze van de rechtspersoon (onderbouwing) en governance in de ontwikkel- en exploitatiefase.	€30.000,-
Financiering	Structurering van de financiering binnen de kaders van de spelregels van de overheden en voorkomen van staatssteun	€20.000,-
Netaansluiting	Onderzoek naar type netaansluiting. Optimalisering t.b.v. lokaal gebruik en voorkomen netcongestie.	€10.000,-
Aanbesteding windturbines, terrein en fundering	Expertise op inhoud; precieze omvang van de uitvraag. Uitwerken van de bouwbegeleiding, hoe opnemen in de uitvraag	€35.000,-
Ramingen en businesscase	De businesscase moet compleet worden gemaakt en worden voorzien van de juiste (recente) kostenramingen	€15.000,-
Uitwerking Duurzaamheidsfonds	Expertise op gebied van burgerparticipatie en sociale fondsen	€10.000,-
Totaal (bedragen exclusief BTW)		€247.500,-

Duurzaamheid

De gemeente Harderwijk heeft als doel gesteld om in 2031 zoveel mogelijk klimaatneutraal te zijn. De komst van de windturbines op Lorentz II draagt bij aan de energietransitie en heeft een positieve bijdrage op het behalen van de klimaatdoelstelling.

Communicatie

Betrokken omwonenden en bedrijven worden via een inwonerspanel en klankbordgroep geïnformeerd over de vorderingen rondom de windturbines, maar kunnen zelf ook input kunnen geven. Een aantal keer per jaar komt dit panel samen in samenwerking met de gemeente. Voor de interne en externe communicatie zijn communicatiemedewerkers betrokken. Daarnaast wordt de raad regelmatig op de hoogte gesteld en meegenomen in beslispunten.

Bijlagen

Raadsbesluit.